

ಎಚ್ಚಮ
ನಾಯಕನಾಗಿ
ರಾಜ್‌ಕುಮಾರ್

ನಿರೂಪಣಾಶೈಲಿ,
ರಂಗಾಲಂಕಾರ, ನವೀನ ಪ್ರಯೋಗ

ತಂತ್ರಗಳು, ಅಭಿನಯ ಚಮತ್ಕಾರ, ರಂಗ ಸಂಗೀತ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳಲ್ಲಿ ನಾವಿನ್ನತೆ ಕಂಡುಬಂದ ವೃತ್ತಿನಾಟಕ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ನಟನೆಯೇ ವೃತ್ತಿಯಾದ ನಟ-ನಟಿಯರು, ವಾದ್ಯ ಪರಿಣಿತರು, ತಂತ್ರಜ್ಞರು ಸೇರಿಕೊಂಡು, ಮಂಡಲಿಗಳು ರಚನೆಗೊಂಡು ಊರೂರು ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ರಂಗಮಂದಿರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವ ಪರಿಪಾಠ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಹೊಸ ನಾಟಕಗಳ ರಚನೆ, ವಿಭಿನ್ನ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ, ನಟನಾರ್ವಗ, ನವೀನ ರಂಗಸೃಷ್ಟಿಕೆ, ಇವೆಲ್ಲವೂ ಒಂದಾಗಿ ಜನರಂಜನೆಯನ್ನೇ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡ ಕಂಪನಿ ನಾಟಕಗಳ ಯುಗ ಮೊದಲಾಗಿ ರಂಗವೀಕ್ಷಕರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕ್ರಮೇಣ ವೃದ್ಧಿಸಿತು.

19ನೇ ಶತಮಾನದ ಕೊನೆಗೆ ಹಾಗೂ 20ನೇ ಶತಮಾನದ ಮೊದಲಾರ್ಧದ ವೃತ್ತಿ ನಾಟಕಗಳದ್ದೇ ಕಾರುಬಾರು, ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನೂರಾರು ಇಂತಹ ನಾಟಕ ಕಂಪನಿಗಳು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾ ಜನರನ್ನು ರಂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಹಲವಾರು ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ನಟ-ನಟಿಯರು ರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆ ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ನೋಡುಗರಲ್ಲಿ ಕುತೂಹಲ ಕೆರಳಿಸುವ ರಂಗಪ್ರಯೋಗಗಳು ನಾಡಿನುದ್ದಕ್ಕೂ ನಡೆದಿದ್ದವು. ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ನಾಟಕಾಭಿರುಚಿ ಬೆಳೆಯಿತು. ಸಹಜವಾಗಿ ವೀಕ್ಷಕರ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಅಧಿಕಗೊಳ್ಳತೊಡಗಿತು.

ಇಂತಹ ಉಜ್ವಲ ರಂಗ ಪರಂಪರೆ ಇದ್ದ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ಧಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದು ಚಲನಚಿತ್ರ. ಆಗ ಮೊದಲಿಗೆ ತೆರೆಯ ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಮೂಕಿಚಿತ್ರಗಳು. ಇವುಗಳಿಂದ ಸಂಭಾಷಣೆ, ಸಂಗೀತವಿದ್ದ ರಂಗ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪೆಟ್ಟು ಬೀಳಲಿಲ್ಲ.

ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮೂಕಿಚಿತ್ರ ತಯಾರಿಕಾ

ಕಂಪನಿ ಸ್ಥಾಪನೆಗೊಂಡಾಗ ರಂಗದಿಗ್ಗಜರಲ್ಲೊಬ್ಬರಾದ ಗುಬ್ಬಿ ವೀರಣ್ಣನವರು ಹೊಸ ಮಾಧ್ಯಮಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಟ್ಟು ಮೂಕಿಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು. ಹೆಸರಾಂತ ಬರಹಗಾರ ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರು ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿಯೇ ಚಿತ್ರ ತಯಾರಿಕೆ ಕೈಗೊಂಡರು. ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪ್ರಹಸನಕಾರ ಟಿ.ಪಿ. ಕೈಲಾಸಂ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಮೂಕಿಚಿತ್ರ ಸಿದ್ಧಗೊಂಡಿತು. ಇಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ರಂಗಭೂಮಿ ಕಲಾವಿದ- ತಂತ್ರಜ್ಞರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಇತ್ತು.

ಸಿನಿಮಾಗೆ ಮಾತು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಇಡೀ ಚಿತ್ರಣವೇ ಬದಲಾಗಿಹೋಯಿತು. ನಾಟಕಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚುಪಟ್ಟು ಮನರಂಜನೆ ಒದಗಿಸಬಲ್ಲ ವಾಕ್ಚಿತ್ರಗಳು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಅಭಿರುಚಿಯನ್ನೇ ಬದಲು ಮಾಡಿದವು. ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ರಂಗಮಂದಿರಗಳು ಟೂರಿಂಗ್ ಟಾಕೀಸ್‌ಗಳೊಂದಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಿಳಿಯಬೇಕಾದ್ದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಯಿತು. ಚಲನಚಿತ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ವೃತ್ತಿ ನಾಟಕ ಕಂಪನಿಗಳು ಕೆಲವು ಕಾಲ ಪೈಪೋಟಿ ಮಾಡಿದರೂ ಅದು ಬಹಳ ಸಮಯ ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ. ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದ ಕಂಪನಿಗಳು ಹೊಸ ಹೊಸ ಆಕರ್ಷಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರನ್ನು ಸೆಳೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೂ ಅವೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ನಿಲ್ಲಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

ರಂಗಮಂದಿರಗಳಿದ್ದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಚಿತ್ರಮಂದಿರಗಳು ಏಳತೊಡಗಿದವು. ರಂಗಭೂಮಿ ಕಲಾವಿದ- ತಂತ್ರಜ್ಞರು ಚಲನ ಚಿತ್ರರಂಗದತ್ತ ನೋಡ ತೊಡಗಿದರು. ಆಗ ಚಿತ್ರರಂಗ ಕೂಡ ನಟ, ನಟಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ರಚನಕಾರರು, ಸಂಗೀತಗಾರರನ್ನು ನಾಟಕ ರಂಗವನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಲೇಬೇಕಿತ್ತು. ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರರಂಗಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಆರಂಭದ ನೆಲೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಚಿತ್ರ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಹೊರ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಮೊದಲೆರಡು ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವೂ ಹೆಚ್ಚಿರಲಿಲ್ಲ.

ವೃತ್ತಿ ನಾಟಕ ಕಂಪನಿಗಳು, ಇತ್ತ ಸೂರಗಿದ್ದವು. ಅತ್ತ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರರಂಗವೂ